

EVROPSKI PARLAMENT

2009 - 2014

Dokument zasedanja

A7-0165/2013

6.5.2013

POROČILO

o razvojnih ciljih tisočletja – opredelitev okvira za obdobje po letu 2015
(2012/2289(INI))

Odbor za razvoj

Poročevalec : Filip Kaczmarek

PR_INI

VSEBINA

	Stran
PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA.....	3
OBRAZLOŽITEV	21
MNENJE ODBORA ZA PRAVICE ŽENSK IN ENAKOST SPOLOV	26
IZID KONČNEGA GLASOVANJA V ODBORU	34

PREDLOG RESOLUCIJE EVROPSKEGA PARLAMENTA

o razvojnih ciljih tisočletja – opredelitev okvira za obdobje po letu 2015

(2012/2289(INI))

Evropski parlament,

- ob upoštevanju Deklaracije tisočletja Združenih narodov z dne 8. septembra 2000,
- ob upoštevanju resolucije „Uresničiti obljube: združeni za doseganje razvojnih ciljev tisočletja“, ki jo je leta 2010 sprejela generalna skupščina Združenih narodov na 65. plenarnem zasedanju na visoki ravni o razvojnih ciljih tisočletja,
- ob upoštevanju četrte svetovne konference o ženskah, ki je potekala septembra 1995 v Pekingu, izjave in izhodišč za ukrepanje, sprejetih v Pekingu, ter poznejših končnih dokumentov s posebnih zasedanj Združenih narodov Peking +5, Peking +10 in Peking +15 o nadaljnjih ukrepih in pobudah za izvajanje pekinške deklaracije in izhodišč za ukrepanje, ki so bili sprejeti 9. junija 2000, 11. marca 2005 ter 2. marca 2010, v njih pa so se države članice zavezale k izvajanju ukrepov za spodbujanje enakosti med ženskami in moškimi na dvanajstih področjih,
- ob upoštevanju istanbulskega akcijskega programa za najmanj razvite države za desetletje 2011–2020,
- ob upoštevanju izvajanja akcijskega programa mednarodne konference o prebivalstvu in razvoju, sprejetega v Kairu leta 1994, s katerim je bilo priznано, da spolno in reproduktivno zdravje ter pravice predstavljajo temelj za uresničevanje trajnostnega razvoja,
- ob upoštevanju poročila Programa ZN za razvoj (UNDP) „Vmesna točka: doseganje razvojnih ciljev tisočletja“, objavljenega januarja 2010,
- ob upoštevanju poročila o človekovem razvoju za leto 2010 Programa ZN za razvoj (UNDP) „Resnično bogastvo držav: možnosti za človekov razvoj“,
- ob upoštevanju poročila ZN „Enakost spolov: pregled napredka za leto 2012“, ki ocenjuje izboljšanje vidikov glede enakosti spolov na področju osmih razvojnih ciljev tisočletja,
- ob upoštevanju poročila o človekovem razvoju za leto 2011 Programa ZN za razvoj (UNDP),
- ob upoštevanju sklepne deklaracije s konference ZN o trajnostnem razvoju (Rio+20), ki je potekala od 20. do 22. junija 2012 v Riu de Janeiru, Brazilija,
- ob upoštevanju Konvencije za odpravo vseh oblik diskriminacije žensk (CEDAW), ki jo je leta 1979 sprejela generalna skupščina ZN ter opredeljuje vse oblike diskriminacije žensk in določa načrt za nacionalne ukrepe, ki bi odpravili te oblike diskriminacije,

- ob upoštevanju Splošne deklaracije o človekovih pravicah in pravnega okvira za človekove pravice,
- ob upoštevanju dela posebne skupine strokovnjakov v okviru sistema ZN za razvojno agendo ZN po letu 2015, ki ga s podporo vseh agencij ZN in v posvetovanju z ustreznimi zainteresiranimi stranmi skupaj vodita Oddelek za ekonomsko-socialne zadeve ZN (UN DESA) in Program ZN za razvoj,
- ob upoštevanju poročila generalnega sekretarja ZN z junija 2012 „Uresničevanje prihodnosti, ki jo želimo za vse“,
- ob upoštevanju dela skupine uglednih osebnosti na visoki ravni pri generalnem sekretarju ZN v zvezi z razvojno agendo po letu 2015 in izida konference Rio+20,
- ob upoštevanju soglasja iz Monterreyja, sprejetega na mednarodni konferenci o financiranju za razvoj, ki je potekala v Monterreyju v Mehiki od 18. do 22. marca 2002,
- ob upoštevanju deklaracije in akcijskega načrta, sprejetih na srečanju na visoki ravni o učinkovitosti pomoči, ki je potekalo decembra 2011 v Busanu,
- ob upoštevanju pariške deklaracije o učinkovitosti pomoči in agende za ukrepanje iz Akre,
- ob upoštevanju Evropskega soglasja o razvoju¹ ter kodeksa ravnanja EU o dopolnjevanju in delitvi dela v okviru razvojne politike²,
- ob upoštevanju člena 7 Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU), ki potrjuje, da mora EU zagotoviti usklajenost svojih politik in dejavnosti ob upoštevanju vseh svojih ciljev,
- ob upoštevanju člena 208 PDEU, ki določa, da „Unija upošteva cilje razvojnega sodelovanja pri politikah, ki jih izvaja in ki lahko vplivajo na države v razvoju“,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 12. aprila 2005 „Usklajenost politik za razvoj“ (COM(2005)0134) in sklepov Sveta „Usklajenost politik za razvoj“, sprejetih na 3166. seji Sveta za zunanje zadeve dne 14. maja 2012,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 3. marca 2010 „Okvir politike EU za pomoč državam v razvoju pri reševanju vprašanja zanesljive preskrbe s hrano“ (COM(2010)0127),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 31. marca 2010 „Humanitarna pomoč v hrani“ (COM(2010)0126),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 3. oktobra 2012 „Pristop EU k odpornosti: izkušnje s krizami prehranske varnosti“ (COM(2012)0586),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 12. marca 2013 „Krepitev prehrane mater in otrok v zunanji pomoči: okvir politike EU“ (COM(2013)0141),

¹ UL C 46, 24.2.2006, str. 1.

² Sklepi Sveta 9558/07, 15.5.2007.

- ob upoštevanju Evropskega poročila o razvoju z dne 19. septembra 2008 „Razvojni cilji tisočletja na polovici: kje smo in kam moramo iti?“,
- ob upoštevanju sporočila Evropske komisije z dne 27. februarja 2013 z naslovom „Dostojno življenje za vse: odpravimo revščino in dajmo svetu trajnostno prihodnost“ (COM(2013)0092),
- ob upoštevanju predloga uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi instrumenta partnerstva za sodelovanje s tretjimi državami (COM(2011)0843, SEC(2011)1475, SEC(2011)1476),
- ob upoštevanju predloga Komisije z dne 7. decembra 2011 za uredbo Evropskega parlamenta in Sveta o vzpostavitvi instrumenta za financiranje razvojnega sodelovanja (COM(2011)0840),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 29. julija 2011 „Proračun za strategijo Evropa 2020“ (COM(2011)0500) in delovnega dokumenta Komisije z istega dne „Proračun za strategijo Evropa 2020: sedanji sistem financiranja, izzivi, ki so pred nami, rezultati posvetovanja z zainteresiranimi stranmi in različne možnosti glede glavnih horizontalnih in sektorskih vprašanj (SEC(2011)0868),
- ob upoštevanju skupnega sporočila Komisije Evropskemu parlamentu in Svetu z dne 7. decembra 2011: „Evropa v svetu: nov pristop k financiranju zunanjega ukrepanja EU“ (COM(2011)0865),
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 7. decembra 2011 „Priprava večletnega finančnega okvira za financiranje sodelovanja EU za afriške, karibske in pacifiške države ter čezmorske države in ozemlja za obdobje 2014–2020“ (COM(2011)0837),
- ob upoštevanju sklepov Sveta o podpori EU trajnostnim spremembam v tranzicijskih družbah, 3218. seja Sveta za zunanje zadeve dne 31. januarja 2013,
- ob upoštevanju sklepov Sveta „Povečanje učinka razvojne politike EU: agenda za spremembe“, 3166. seja Sveta za zunanje zadeve dne 14. maja 2012,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 12. septembra 2012 Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij „Korenine demokracije in trajnostnega razvoja: sodelovanje Evrope s civilno družbo na področju zunanjih odnosov“ (COM(2011)0492),
- ob upoštevanju javnih posvetovanj Komisije o pripravi stališča EU „Razvojnemu okviru za obdobje po letu 2015 naproti“¹, ki so potekala od 15. junija 2012 do 15. septembra 2012 in so bila odprta vsem zainteresiranim stranem, posameznikom, organizacijam (vladnim/nevladnim, parlamentarnim in akademskim organizacijam, organizacijam iz zasebnega sektorja, itd.) in državam,
- ob upoštevanju sporočila Komisije z dne 21. aprila 2010 „Akcijski načrt EU za podporo

¹ http://ec.europa.eu/europeaid/what/millennium-development-goals/index_en.htm

razvojnim ciljem tisočletja v dvanajstih točkah“ (COM(2010)0159),

- ob upoštevanju samoiniciativnega poročila z dne 19. maja 2010 „Napredek pri doseganju razvojnih ciljev tisočletja: vmesni pregled za pripravo na srečanje ZN na visoki ravni septembra 2010“ (2010/2037(INI)),
 - ob upoštevanju študije o razvojnih ciljeh tisočletja in obdobju po letu 2015 – odločno vključevanje EU,
 - ob upoštevanju člena 48 Poslovnika,
 - ob upoštevanju poročila Odbora za razvoj ter mnenja Odbora za pravice žensk in enakost spolov (A7-0165/2013),
- A. ker so razvojni cilji tisočletja izboljšali ozaveščenost o tem, da je odprava svetovne revščine nujen izziv in prednostna naloga za ukrepanje na svetovni ravni, po zaslugi omejenega števila konkretnih in časovno omejenih ciljev; ker je dve leti pred ciljnim datumom leta 2015, ki je določen za razvojne cilje tisočletja, že dosežen velik napredek; dosežen je bil cilj zmanjšanja skrajne revščine za polovico in prav tako cilj zmanjšanja za polovico deleža ljudi, ki nimajo zanesljivega dostopa do saniranih virov pitne vode, izboljšali so se pogoji za več kot 200 milijonov ljudi, ki živijo v barakarskih naseljih, vpis deklet v osnovno šolo je zdaj enak vpisu fantov, opaziti pa je tudi pospešen napredek pri zmanjševanju umrljivosti otrok in mater; ker pa sedanji razvojni cilji tisočletja ne obravnavajo v zadostni meri osnovnih vzrokov revščine, kot so neenakosti v državah in med državami, socialna izključenost, biotska raznovrstnost in upravljanje;
- B. ker je Evropsko soglasje o razvoju, ki so ga podpisali Komisija, Svet in Evropski parlament, del pravnega reda; opozarja na pomen in obseg tega dokumenta, ki vsebuje evropski časovni načrt za razvoj ter pravni red in smernice, ki izhajajo iz tega;
- C. ker so razvojni cilji tisočletja pomagali opredeliti revščino kot večplastno prikrajšanost v življenju ljudi ter zajemajo izobraževanje, zdravje, okolje, hrano, zaposlovanje, nastanitev in enakost med spoloma;
- D. ker so svetovni izzivi še vedno prisotni in se bodo po pričakovanjih še povečali – revščina, lakota in podhranjenost, pomanjkanje dostopa do kakovostnega zdravstvenega varstva za vse, omejen dostop do zdravil, pomanjkanje ustrezne in varne sanitarne oskrbe in higiene, nezadostne ravni kakovostnega osnovnega in srednjega izobraževanja, visoka brezposelnost, zlasti brezposelnost mladih, pomanjkanje socialne varnosti in spoštovanja človekovih pravic, neenakosti, vključno z neenakostjo med spoloma, uničevanje okolja in podnebne spremembe – in je zato treba poiskati nove poti razvoja, ki bi lahko pripeljale do vključujočega in trajnostnega razvoja za vse;
- E. ker je skoraj ena milijarda ljudi na svetu podhranjena in je več kot 200 milijonov ljudi brezposelnih; ker je samo 28 % svetovnega prebivalstva vključenih v celovite sisteme socialne varnosti, kar je odraz visoke stopnje neformalne zaposlitve, in ker približno 1,4 milijarde ljudi nima dostopa do zadostnih energetskih storitev, kar omejuje njihove možnosti, da bi premagali revščino;

- F. ker približno 2,6 milijona otrok v državah v razvoju vsako leto umre zaradi podhranjenosti in ker se bo število podhranjenih zaradi učinkov podnebnih sprememb po pričakovanjih še povečalo;
- G. ker bo približno 140 milijonov deklet do leta 2020 postalo otroških nevest, če se bodo nadaljevale zdajšnje stopnje zgodnjih porok;
- H. ker tri četrtine revnih ljudi na svetu živi v državah s srednje visokim dohodkom in ker so se neenakosti v dohodku in premoženju znotraj držav v skladu s kazalci svetovnega razvoja 2008 Svetovne banke od začetka 80. let prejšnjega stoletja povečale, med drugim tudi v državah z visokim dohodkom; ker se je negotovost dohodka in zaposlitve povečala tudi zaradi vzorcev globalizacije, ki temeljijo na zunanjem izvajanju del in slabšem varstvu delavcev;
- I. ker napovedujejo, da bo leta 2015 več kot 600 milijonov ljudi še vedno uporabljalo nesanirane vodne vire, ki ogrožajo zdravje, in da bo ena milijarda ljudi, od tega 70 % žensk, živela z manj kot 1,25 USD na dan, zlasti v številnih afriških državah, a tudi v državah v vzponu, razvojni cilj tisočletja, da se delež ljudi, ki živijo brez osnovnih sanitarnih storitev, zmanjša za polovico, pa ne bo dosežen do leta 2049, če se bodo sedanji trendi nadaljevali; ker je sedaj skoraj 200 milijonov ljudi brezposelnih – približno 74 milijonov teh je starih od 15 do 24 let in samo 20 % svetovnega prebivalstva je vključenih v ustrezen sistem socialne varnosti, več kot polovica pa nima nobene socialne varnosti; ker bo potrditev leta 2015 kot evropskega leta za razvoj omogočila ozaveščanje v Evropi o pomenu novih razvojnih ciljev tisočletja;
- J. ker je svetovna prehranska, energetska in finančna kriza v obdobju 2007–2010 skupaj s svetovnim gospodarskim upadom in podnebnimi spremembami pokazala, kako ranljivi so svetovni sistemi preskrbe s hrano, ter izpostavila neuspehe finančnih trgov in trgov primarnih proizvodov ter slabosti mehanizmov globalnega upravljanja;
- K. ker so vprašanja trajnosti, tudi v zvezi s tem, da je treba nujno zmanjšati svetovne emisije toplogrednih plinov ter doseči bolj uravnoteženo in trajnostno upravljanje naravnih virov in gospodarjenje z njimi, ključni izziv agende za spremembe;
- L. ker deklaracija o pravici do razvoja iz leta 1986 potrjuje, da je razvoj temeljna človekova pravica; ker se deklaracija zavzema za pristop, „ki temelji na človekovih pravicah“, za katerega je značilno uresničevanje vseh človekovih pravic (gospodarskih, socialnih, kulturnih, državljanskih in političnih), in ker se enako zavzema za krepitev mednarodnega sodelovanja;
- M. ker bo uresničitev razvojnih ciljev tisočletja pred rokom v veliki meri odvisna od izpolnjevanja globalnega partnerstva za razvoj in ker bi EU in njene države članice morale vztrajati pri svojih zavezah in ne bi smele dopustiti, da bi sedanja gospodarska in finančna kriza zavrla doseženi napredek;
- N. ker člen 208 PDEU določa, da je zmanjšanje revščine in dolgoročno njeno izkoreninjenje glavni cilj razvojne politike EU;
- O. ker je 50 let donatorsko usmerjene razvojne politike ustvarilo čezmerno odvisnost in

zanašanje¹;

- P. ker OZN na vključujoč način tesno sodeluje z vsemi zainteresiranimi stranmi, da bi izkoristila zagon, ki so ga ustvarili razvojni cilji tisočletja, in da bi nadaljevala z ambiciozno razvojno agendo za obdobje po letu 2015, ki bi morala temeljiti na kakovostnejši pomoči, boljšem usklajevanju in spoštovanju načel skladnosti politik;
- Q. ker je Evropska unija v skladu s sklepi Evropskega sveta iz leta 2005 ponovno potrdila zavezo EU glede usklajenosti politik za razvoj v sklepih z dne 14. maja 2012² ;
- R. ker je EU kot največja svetovna donatorica odločena, da bodo razvojni cilji tisočletja doseženi pravočasno, in je intenzivno vključena v pogajanja o razvojni agendi za obdobje po letu 2015;
- S. ker je ta proces za Evropski parlament še posebej pomemben in ker meni, da bi EU morala biti gonilna sila za okvir za obdobje po letu 2015;
- T. ker precejšnje število nestabilnih držav ali držav, ki so jih prizadeli konflikti, ni uresničilo niti enega razvojnega cilja tisočletja³;
- U. ker pomanjkanje miru, varnosti, demokracije, spoštovanja človekovih pravic in politične stabilnosti skupaj s korupcijo in kršitvami človekovih pravic preprečuje revnim državam, da bi dosegle svoj razvojni potencial,
- V. ker kljub gospodarski rasti držav s srednje visokim dohodkom v teh državah živi 75 % vseh revnih ljudi na svetu in ker je treba pri pregledu razvojnih ciljev tisočletja zato upoštevati posebne razmere v državah s srednje visokim dohodkom in hkrati upoštevati načelo diferenciacije, kot je dogovorjeno v novi razvojni agendi;

I. Razvojni cilji tisočletja in novi izzivi

1. potrjuje, da so razvojni cilji tisočletja, določeni leta 2000, del številnih uspešnih ukrepov v državah s srednje visokim dohodkom in državah v razvoju, in meni, da je treba te rezultate pravilno analizirati za prihodnji okvir, da bi dosegli bolj globalne in trajnostne rezultate;
2. poudarja, da se je globalno okolje v zadnjem desetletju korenito spremenilo in prav tako narava revščine, vse večja vrzel in neenakost med državami in znotraj njih pa postaja pomembno vprašanje v smislu njenega izkoreninjanja;
3. opozarja, da se kljub temu, da so nekatere države v razvoju postale donatorice, še vedno soočajo z visokimi in vse višjimi stopnjami neenakosti, primerljivimi s tovrstnimi stopnjami v drugih državah v razvoju; opozarja, da med drugim podnebne spremembe, nezanesljiva preskrba s hrano, migracije, brezposelnost, demografske spremembe, korupcija, omejeni viri, nevdržna rast, finančna in gospodarska kriza ter kršitve

¹ <http://www.ecdpm-talkingpoints.org/african-consultations-post2015-development-agenda>.

² Dok. 9317/12.

³ OECD et al., 2011, „Conflict, fragility and armed violence are major factors preventing the achievement of the MDGs“ („Konflikti, nestabilnost in oboroženo nasilje so glavni dejavniki, ki preprečujejo uresničevanje razvojnih ciljev tisočletja“).

človekovih pravic predstavljajo zapletene in medsebojno povezane izzive;

4. opozarja, da uničevanje okolja ogroža uresničitev razvojnih ciljev tisočletja, med drugim tudi cilj izkoreninjenja skrajne revščine in lakote; posebej opozarja, da so vztrajne neenakosti in boji za redke vire nekateri od ključnih vzrokov konfliktov, lakote, negotovosti in nasilja, slednji pa so ključni dejavniki, ki zavirajo človekov razvoj in prizadevanja za doseg trajnostnega razvoja; poziva k celovitejšemu pristopu, ki bo odražal rezultate in nadaljnje ukrepanje s konference Rio+20 o trajnostnem razvoju;
5. opozarja na potrebo po skladnosti trgovinskih politik EU in politik, ki se izvajajo na področju razvoja, zlasti v zvezi z najbolj oddaljenimi regijami;
6. poziva EU, naj nastopa z odločnim in enotnim stališčem na razpravah o okviru za obdobje po letu 2015 do vrhunškega srečanja ZN ter naj sprejme skupno, učinkovito in ambiciozno stališče o načelih in ciljih, ki bi morali biti del novega razvojnega okvira v obdobju po letu 2015; istočasno opozarja, da mora obstajati enoten, obsežen in celovit okvir z jasnimi merili, ki bo zajemal ključna razvojna vprašanja in vprašanja trajnosti, in da mora biti ta okvir splošen in globalen, da se mora zavzemati za blaginjo, človekove pravice in dobrobit za vse, izražati neposredno in aktivno vključenost vseh držav v njegovo izgradnjo in izvajanje ter posvečati pozornost vlogi in obveznostim bogatejših držav – kar presega zgolj financiranje – pri zagotavljanju njegove uspešnosti;
7. opozarja, da bi bilo treba svetovno partnerstvo za razvoj preoblikovati, da bi upoštevalo spremenjene razmere, in da bi moralo biti tesno povezano z novim obsegom agende za obdobje po letu 2015; poudarja, da bo preoblikovano in okrepljeno svetovno partnerstvo za razvoj nujno za izvajanje agende za obdobje po letu 2015 ter za zagotovitev učinkovitih mehanizmov odgovornosti na vseh ravneh;
8. meni, da ta poenoteni pristop zahteva ustrezno usklajevanje med EU in njenimi državami članicami pred predstavitvijo na jesenskem vrhunskem srečanju v New Yorku in veliko prepoznavnost v procesu pogajanj pod vodstvom evropskega komisarja za razvoj; poziva EU, ki je največja svetovna donatorica, naj v celoti prevzame svojo vlogo kot glavna akterka za agendo v obdobju po letu 2015;
9. poziva, naj bodo med cilje razvojnega okvira za obdobje po letu 2015 vključeni razvojni cilji tisočletja pa tudi cilji trajnostnega razvoja (CTR) ter naj spodbujajo blaginjo in dobrobit za vse, vključno z zapostavljenimi skupinami, kot so ženske, otroci, starejši in invalidi; poudarja, da mora obstajati dejanska prožnost v skladu z zmogljivostjo za določanje nacionalnih ciljev z neposredno in aktivno udeležbo držav in partnerjev v razvoju, zlasti civilne družbe; opozarja, da morajo bogate države sprejeti trdne zaveze v zvezi z lastnim razvojem in svojimi politikami, ki vplivajo na druge države;
10. poudarja, da pomanjkanje napredka pri razvojnih ciljih tisočletja, ki so povezani s položajem žensk, ni samo posledica finančnih ali tehničnih ovir, temveč predvsem pomanjkanja politične volje;

II. Izkoreninjenje revščine

11. poziva, da bi morali biti izkoreninjenje revščine, ki je prednostni cilj razvojnega

sodelovanja EU, in uresničitev trajnostnega socialnega in okoljskega razvoja v okviru zmogljivosti planeta nujni prednostni nalogi na svetovni ravni za razvojno agendo v obdobju po letu 2015;

12. poudarja, da neenakost ovira gospodarski razvoj in prizadevanja za zmanjšanje revščine; zlasti opozarja, da je zaradi visokih stopenj neenakosti težko vzpostaviti univerzalne, prerazporedljive in javnofinančno vzdržne sisteme socialnega varstva, ki temeljijo na načelih socialne solidarnosti, visoke stopnje neenakosti pa lahko tudi zvišajo stopnje kriminala ali povzročijo nasilne konflikte, zlasti v večetničnih družbah; meni, da je treba obravnavati strukturne vzroke revščine, da bi lahko dejansko spremenili družbo;
13. priznava, kako sta razvoj in izkoreninjenje revščine povezana z izzivi miru in varnosti, okolja, človekovih pravic, enakosti spolov, demokracije in dobrega upravljanja; zato poziva k prenovljenemu pristopu k izkoreninjanju revščine, ki upošteva pomen vključujočega gospodarskega razvoja in rasti, prerazporeditve bogastva prek proračunskih sredstev, dostojnega dela, učinkovitega poklicnega usposabljanja, okoljske trajnosti, človekovih pravic in dobrega upravljanja;
14. poziva, naj „agenda po razvojnih ciljih tisočletja“ temelji na deklaraciji o pravici do razvoja iz leta 1986, ki ne le trdi, da je razvoj temeljna človekova pravica, temveč ga obravnava tudi kot proces;
15. poziva, naj postane načelo enakosti med spoloma sestavni del v rast usmerjenega pristopa za odpravo revščine in naj se enakost med spoloma vključi v vse programe, politike in strategije EU ter v okvir za obdobje po letu 2015;
16. poudarja, da je vključenost dinamičen pojem, ki presega strategijo „v korist revnih“, in pomeni širjenje usmerjenosti, da bi vključevala ranljive skupine prebivalstva, ki se preživljajo z negotovim delom, zaradi česar je treba razvojno strategijo umestiti v makroekonomski okvir; meni, da bo določanje kvalitativnih kazalnikov bistveno za spremljanje stopnje, do katere je napredek v razvoju vključujoč in trajosten, in obsega, v katerem se upoštevajo potrebe najbolj prikrajšanih in ranljivih skupin;
17. v povezavi s tem poziva k širši opredelitvi revščine od tiste, ki temelji samo na bruto domačem proizvodu (BDP); poudarja, da v svetovne in nacionalne povprečne vrednosti ni zajeto veliko število revnih ljudi na svetu;

Zdravstvo, prehrana, izobraževanje in socialno varstvo

18. priznava, da obravnavanje podhranjenosti otrok in mater zahteva dolgotrajne razvojne strategije, osredotočene na sektorje, ki vplivajo na podhranjenost, kot so zdravje, izobraževanje, voda in sanitarna oskrba ter kmetijstvo;
19. opozarja, da je treba v celoti upoštevati večrazsežnost človekove blaginje; v povezavi s tem opozarja, da so zdravje, prehrana, socialna varnost, enakost med spoloma in izobraževanje ključna gonila izkoreninjanja revščine in vključujočega gospodarskega razvoja;
20. poudarja pomen zmanjšanja razlik med spoloma v izobraževanju, ko gre za povečanje

povprečne kakovosti človeškega kapitala, in v zdravstvu, da bi dosegli večji napredek pri izboljšanju zdravja mater in zmanjšanju umrljivosti otrok;

21. poziva EU, naj se močno zavzame za pravico do zdravja najvišjega možnega standarda, vključno s spolnim in reproduktivnim zdravjem in pravicami ter vključevanjem HIV/aidsa, med drugim z zagotavljanjem prostovoljnega načrtovanja družine, varnega splava in kontracepcijskih sredstev;
22. poudarja, da okvir razvojnih ciljev tisočletja za obdobje po letu 2015 vključuje poseben cilj o odpravi vseh oblik nasilja nad ženskami;
23. poudarja, da bi morali za glavne cilje agende po letu 2015 določiti dostop do splošnega zdravstvenega zavarovanja, ki bi obsegalo tako zdravljenje kot preventivni pristop, splošen dostop do hrane z ustrezno hranljivo vrednostjo in visoko kakovostno izobrazbo za vse na vseh ravneh, ki omogoča zaposlitev;
24. vztraja, da mora okvir za obdobje po letu 2015 vključevati cilje o dostopnosti in cenovni ustreznosti kakovostne zdravstvene oskrbe s poudarkom na ključnih elementih, kot je spodbujanje zdravja, preprečevanje bolezni in kurativni posegi, vključno s spolnim in reproduktivnim zdravjem in pravicami, ter HIV/aids, ter konkretne ukrepe za vzpostavitev osnovnih sistemov zdravstvenega varstva, ki zagotavljajo preprečevanje, zdravljenje, oskrbo in podporo za vse ljudi, tudi za najbolj marginalizirane in zapostavljene skupine, kot so manjšine, zaporniki, migranti, osebe brez dokumentov, spolni delavci in uživalci drog;
25. poziva k pospešenim globalnim ukrepom za zmanjšanje umrljivosti mater, novorojenčkov in otrok ter znova potrjuje osrednji pomen univerzalnega dostopa do reproduktivne zdravstvene oskrbe;
26. poziva, naj se tudi v prihodnje podpirajo raziskave za učinkovitejše in bolj trajnostne programe preprečevanja in zdravljenja, vključno z raziskavami in razvijanjem učinkovitih medicinskih posegov, tudi cepiv, zdravil in diagnostike;
27. ugotavlja, da imajo ženske ključno vlogo na področju prehrane in zanesljive preskrbe s hrano, saj so odgovorne za 80 % kmetovanja v Afriki, čeprav imajo še vedno komaj kakšno možnost, da bi bile lastnice zemlje, ki jo obdelujejo; poudarja, da je izkoreninjenje lakote posledično odvisno od pomoči malim kmetom, da bodo lahko proizvedli dovolj hrane zase in za svoje družine; opozarja, da je med malimi kmeti največ žensk; poziva k pristopu, ki upošteva razlike med spoloma in ki naj bo vključen v vse elemente načrtovanja zanesljive preskrbe s hrano; poudarja, da je treba podhranjenost preprečevati in zdraviti s posredovanjem na podlagi dokazov, pri čemer morajo imeti prednost nosečnice in majhni otroci;
28. poudarja, da je treba pripraviti in izvesti zdravstvene programe za okrepitev zdravstvenih sistemov ob upoštevanju dejstva, da je svetovna gospodarska kriza omejila napredek na področju virusa HIV/aidsa, tuberkuloze, malarije in zapostavljenih tropskih bolezni;
29. poudarja pomen cilja boljšega zdravja mater v zvezi z zmanjševanjem stopnje umrljivosti mater in zagotavljanjem splošnega dostopa do storitev spolnega in reproduktivnega

zdravja ter načrtovanja družine; poudarja, da sta izobraževanje in osveščanje na področju spolnega in reproduktivnega zdravja pomembna kot sestavna dela programa za zdravje žensk;

30. ugotavlja, da je treba vse od začetka izobraževanja posvetiti posebno pozornost izobraževanju obeh spolov o spolnih vprašanjih, da se postopoma spremenijo odnosi in socialni stereotipi ter da enakost spolov postane osnovno načelo družbe v vseh državah sveta;
31. poziva, naj bo zagotavljanje humanitarne pomoči EU, ki prispeva k uresničevanju razvojnih ciljev tisočletja, dejansko neodvisno od omejitev na področju humanitarne pomoči, ki so jih uvedle ZDA ali druge donatorice, zlasti z zagotavljanjem dostopa do splava za ženske in dekleta, ki so žrtve posilstva v oboroženih spopadih;
32. priznava, da možnosti za dostojno delo omogočajo revnim gospodinjstvom, da se izvlečejo iz revščine, in so ključnega pomena za posameznike in družine, da pridobijo samospoštovanje, občutek pripadnosti skupnosti in način, kako produktivno prispevati vanjo; poziva, naj bosta polna in produktivna zaposlenost ter dostojno delo osrednja cilja razvojne agende po letu 2015, in poziva, naj se ta cilj podpre z izvajanjem dobro premišljenih nacionalnih minimalnih ravni socialne varnosti za zmanjšanje revščine in odpornost proti njej;
33. poudarja, da so zdravstvene informacije in izobraževanje pomembne prvine za boljše javno zdravje;
34. poziva, da bi bilo posebno pozornost treba nameniti tudi odpravljanju nenalezljivih bolezni, kot je rak;
35. poziva, naj okvir razvojnih ciljev tisočletja za obdobje po letu 2015 prispeva h krepitvi vloge žensk in enakosti med spoloma z odpravo razlik med spoloma na vseh ravneh izobraževanja s posebnimi cilji, med katerimi so splošni dostop do kakovostnega izobraževanja in njegovo dokončanje (na osnovni, srednji in višji ravni) ter poklicnega usposabljanja v okolju, kjer vlada politika ustvarjanja delovnih mest za mlade, kakor tudi z odpravo nepismenosti žensk ter dostopom do celovite spolne vzgoje v šoli in zunaj nje;

III. Dobro upravljanje

36. poudarja, da okvir trajnostnega razvoja za obdobje po letu 2015 zahteva spoštovanje načela demokratičnega upravljanja in človekovih pravic, učinkovite, pregledne in odgovorne institucije in partnerje na vseh ravneh ter močno civilno družbo, ki bo sistematično udeležena v demokratičnem procesu; vztraja, da mora okvir temeljiti na ključnih pojmih participativne demokracije in učinkovitega državljanstva s polnim in večjim uveljavljanjem državljskih in političnih pravic;
37. poziva EU, naj deli svoje izkušnje in strokovno znanje z državami v razvoju, tako da jim zagotovi dostop do znanja z ustreznih področij trajnostnega razvoja, predvsem pa izkoristi tranzicijske izkušnje držav članic EU;
38. meni, da je treba tekoča pogajanja in razprave strukturirati tako, da se bo v novem

razvojnem okviru odražala in uresničevala jasna zaveza demokratičnemu upravljanju;

39. poudarja, da je mogoče podnebne spremembe, nedavno krizo zaradi visokih cen hrane in svetovno finančno krizo povezati s pomanjkanjem ustreznega globalnega upravljanja; zato poudarja, da bi moralo biti globalno upravljanje ključni sestavni del razvojne agende po letu 2015;
40. obžaluje pomanjkanje usklajenosti med institucijami globalnega upravljanja, zlasti v zvezi z večstransko trgovinsko, finančno in okoljsko arhitekturo; meni, da je treba, ker so države zaradi nezadostnega globalnega upravljanja kot odgovor na razvojne potrebe svojih regij poiskale regionalne rešitve, takšne ureditve usklajevati ter tako preprečiti politično razdrobljenost in neskladnost z večstranskimi režimi in mednarodnimi standardi; v širšem smislu meni, da so kot dopolnilo nacionalnim prizadevanjem potrebni ukrepi na svetovni ravni;
41. ugotavlja, da je format okvira razvojnih ciljev tisočletja sicer omogočil določanje konkretnih in časovno omejenih ciljev, ki jih je mogoče spremljati s statistično zanesljivimi kazalniki, vendar primanjkuje zavezanosti ciljem; glede na to svari pred uporabo enega pristopa za vse in meni, da je treba cilje na svetovni ravni prirediti in prilagoditi nacionalnim in regionalnim razmeram in začetnim pogojem;
42. opozarja, da imajo organi na vseh ravneh ključno vlogo pri agendi za trajnostni razvoj, tako da se udeležujejo političnih razprav, prenašajo zaveze v zakonodajo, zagotavljajo odgovorno ravnanje vlad, ko gre za socialne, okoljske in pravosodne politike, ter se zavzemajo za načelo prevzemanja odgovornosti;
43. poziva mednarodno skupnost, naj posveti posebno pozornost ustvarjanju spodbudnega in v sodelovanje usmerjenega okolja, ki bo organizacijam civilne družbe, zasebnemu sektorju, nepridobitnim fundacijam in drugim neodvisnim razvojnim partnerjem, pa tudi nacionalnim parlamentom in lokalnim organom na lokalni, nacionalni in regionalni ravni omogočilo, da bodo sprejeli svoje odgovornosti pri načrtovanju politik in njihovem spremljanju, da bi imele ustrezno vlogo v okviru za obdobje po letu 2015;
44. nadalje poziva, da je treba mladim, zlasti dekletom in mladim ženskam, omogočiti, da bodo imeli ključno vlogo v okviru za obdobje po letu 2015, in opozarja, da je sodelovanje mladih v upravljanju lahko zelo koristno, vključno s spodbujanjem struktur in postopkov demokratičnega odločanja ter izboljšanjem blaginje mladih in njihovih skupnosti;

Pristop na podlagi človekovih pravic

45. poziva, naj bodo načela o človekovih pravicah podlaga za okvir za obdobje po letu 2015, ki mora obravnavati predvsem vprašanja neenakosti, škodljivih tradicionalnih običajev, diskriminacije, nasilja na podlagi spola, sodelovanja in krepitve položaja marginaliziranih in zapostavljenih ljudi v družbi, s posebnim poudarkom na pravicah mladih, žensk, migrantov, okuženih z virusom HIV, oseb, ki so tarče diskriminacije na podlagi kaste, lezbijk, gejev, biseksualcev in transseksualcev ter invalidov;
46. v povezavi s tem poziva, naj bo obravnavanje vztrajnih neenakosti, s katerimi se soočajo ženske in dekleta, samostojen cilj, ki naj spodbuja potrebno politično voljo, sredstva in

zavezanost za trajnostne in učinkovite ukrepe;

47. poudarja, da mora razvojna agenda ZN za obdobje po letu 2015 vsebovati pristop, ki temelji na človekovih pravicah in vključuje socialne in gospodarske pravice, a tudi državljanske in politične pravice s področja miru in varnosti, ter pravico do razvoja;
48. priporoča, naj se oblikuje splošen cilj v zvezi z enakostjo;
49. spodbuja EU, naj podpira države v razvoju pri razvijanju njihove politične volje in krepitvi prizadevanj za izboljšanje stopnje ratifikacije in izvajanja pravnih instrumentov s področja človekovih pravic za prepoved diskriminacije ali vseh pravnih, političnih, regulatornih ovir in kazenskih določb na podlagi starosti, spola, rase, etnične pripadnosti, kaste, kulture, vere, prepričanja, zakonskega stanu, invalidnosti, okužbe z virusom HIV, nacionalnega izvora, statusa migranta, znanja jezika, spolne usmerjenosti, spolne identitete ali drugih dejavnikov ali statusov; prav tako spodbuja EU, naj podpira države v razvoju pri uvedbi ustreznih socialnih pragov,
50. poziva vse države, naj ratificirajo Konvencijo ZN o odpravi vseh oblik diskriminacije žensk in s tem spodbujajo enakost spolov;

Mir, varnost in razvoj

51. poudarja, da so oboroženi konflikti in razmere po konfliktih nekatere od glavnih ovir za razvoj in zmanjšanje revščine ter ogrožajo demokracijo; enako poudarja, da so mir in varnost, razvoj in človekove pravice medsebojno povezani in se medsebojno krepijo; zato spodbuja Unijo, naj uporabi vse pomembne instrumente, kot so mednarodna deklaracija o človekovih pravicah ali tisti iz okvira sporazuma iz Cotonouja, da bi okrepila preprečevanje konfliktov;
52. v povezavi s tem poziva, naj ima prednost krepitev zmogljivosti v državah, ki so jih prizadeli konflikti, in nestabilnih državah; meni, da so učinkovita mednarodna partnerstva, metode izmenjave znanja in razvoja zmogljivosti, ki temeljijo na tranzicijskih izkušnjah držav članic EU, osnovana na modelu novega dogovora o delovanju v nestabilnih državah, ki je bil predstavljen na četrtem srečanju na visoki ravni o učinkovitosti pomoči v Busanu, nujna za stabilizacijo in razvoj teh držav;
53. poziva EU, naj bo še naprej zelo dejavna v nestabilnih državah, tako da zagotavlja celovite odzive, povezane z razvojnimi politikami, humanitarno pomoč in prispeva k zmanjševanju nevarnosti nesreč, preprečevanju konfliktov in utrjevanju države;
54. meni, da mora okvir za obdobje po letu 2015 odražati cilje izgradnje miru in oblikovanja države, dogovorjene v Busanu;
55. poudarja, da bi bilo treba preprečevanje nasilja in diskriminacije, zlasti spolnega nasilja nad dekleti in ženskami, obravnavati v okviru za obdobje po letu 2015 ter da je treba vzpostaviti ali okrepiti celovite sisteme zaščite, ki bodo dostopni vsem;

IV. Trajnost

56. poziva EU, naj na vključujoč in pregleden način prispeva k okrepitvi skladnosti med cilji za trajnostni razvoj v socialnih in okoljskih zadevah in razvojnimi cilji za obdobje po letu 2015;
57. poudarja, da bi moral biti končni rezultat „ena razvojna agenda“, s čimer bi se izognili podvajanju ukrepov in sredstev; poudarja, da bi morala EU glede na dejstvo, da se okoljska in razvojna vprašanja običajno obravnavajo ločeno na svetovni ravni, poiskati nove načine, da bi premagala to delitev in povezala ta med seboj tesno povezana področja, vključno z institucionalnega vidika;
58. poudarja, da je trajnost najpomembnejši izziv, saj neuspeh lahko ogrozi vse razsežnosti človekovega razvoja; zlasti priznava neločljivo povezavo med hrano, trajnostnim in varnim dostopom do energije, vodo, trajnostno uporabo zemljišč, učinkovito rabo naravnih virov, zaščito morskega okolja in drugih ekosistemov ter biotske raznovrstnosti, krčenjem gozdov in blažitvijo podnebnih sprememb in prilagajanjem nanje, zmanjševanjem nevarnosti nesreč, trajnostno proizvodnjo in porabo, socialno vključenostjo in dostojnim delom v okviru boja proti revščini;
59. opozarja, da je univerzalen dostop do čiste pitne vode in sanitarne oskrbe kot horizontalne osnovne socialne storitve za doseg vseh ciljev ter do sodobnih, zanesljivih, dosegljivih, podnebju prijaznih in trajnostnih energetskih storitev za vse ključno gonilo izkoreninjanja revščine in vključujoče trajnostne rasti;
60. poudarja, da je za zanesljivo oskrbo z energijo treba izvajati strategije, ki temeljijo na diverzifikaciji virov, vključno s sončno energijo, zaščiti ekosistemov in naravnih virov, zmanjševanju nevarnosti nesreč, integriranem upravljanju vodnih virov, izboljšanju trgov, infrastruktur in regulativnih ukrepov;
61. poziva tudi h konkretnim ukrepom za spodbujanje in razvoj zdravih morskih ekosistemov, trajnostnega ribištva in trajnostne akvakulture, ki bi lahko imeli pomembno vlogo pri zanesljivi preskrbi s hrano in prehrani ter trajnostnem kmetijstvu;
62. poudarja, da je treba nujno primerno izvajati načelo diferenciacije, ki ga določa nova razvojna agenda; poziva države v vzponu, naj prevzamejo svojo odgovornost pri prerazporeditvi bogastva med svojimi državljani prek državnega proračuna, da bi zmanjšale vrzel revščine;

V. Stališču EU o razvojnem okviru za obdobje po letu 2015 naproti

Financiranje razvojnih ciljev tisočletja za obdobje po letu 2015

63. opozarja na zavezo o dodelitvi 0,7 % bruto nacionalnega dohodka (BND) za uradno razvojno pomoč do leta 2015; poudarja, da se mora ta stopnja v prihodnjem okviru ohraniti, in poziva vse države članice, naj to uvedejo z zavezujočo zakonodajo in sprejmejo večletne proračunske časovne razporede za uresničitev tega cilja;
64. poudarja pomen proračuna Unije, ki bo kos izzivom, s katerimi se sooča, zlasti v kriznih časih in v smislu financiranja razvoja; v povezavi s tem, in da proračun EU ne bi bil več odvisen zgolj od vprašanja stopnje odobritve plačil, poziva k uvedbi lastnih sredstev, kot

je davek na finančne transakcije, katerega delež bi bilo treba razvrstiti v razdelek IV proračuna EU;

65. vztraja, da morajo biti sredstva za boj proti učinkom podnebnih sprememb in za prilagajanje nanje resnično dodatek k že obstoječim zavezam; zato poziva EU, naj predlaga, da se za boj proti podnebnim spremembam poleg uradne razvojne pomoči zagotovijo še druga finančna sredstva, da se bo v razpravah za obdobje po letu 2015 lahko razjasnila vloga uradne razvojne pomoči in sredstev za prilagajanje na podnebne spremembe v okviru trajnostnega izkoreninjanja revščine;
66. poziva Komisijo, naj spodbudi razprave z vsemi zainteresiranimi stranmi o mehanizmi financiranja, da bi izpolnili finančne potrebe na področju razvoja v obdobju po letu 2015;
67. opozarja, da je bila med forumom ZN za razvojno sodelovanje 2012 jasno izpostavljena potreba po večjem usklajevanju in ne konkurenci med različnimi mehanizmi in donatorji; poziva EU, naj spodbuja agendo za učinkovitost pomoči, saj so EU in njene države članice skupaj odgovorne za zmanjšanje razdrobljenosti pomoči;

Inovativni mehanizmi financiranja

68. poziva Komisijo, naj še naprej sodeluje z drugimi donatorji na svetovni ravni za razvoj nadaljnjih inovativnih finančnih mehanizmov za razvoj, ker bodo imeli ti skupaj z novimi partnerstvi bistveno vlogo v novem okolju za razvoj, saj bodo dopolnili druga sredstva in kompromise o financiranju trajnostnega razvoja; spominja države članice EU, ki so se dogovorile za uvedbo davka na finančne transakcije, naj del teh sredstev namenijo trajnostnemu razvoju in boju proti podnebnim spremembam;
69. opozarja, da bi EU morala spodbujati celostni in dopolnilni pristop k financiranju, tudi prek javno-zasebnih partnerstev;
70. poziva EU, naj spodbuja socialna, etična in okolju prijazna javna naročila na mednarodni ravni kot orodje za izvajanje okvira za obdobje po letu 2015;
71. poziva EU, naj ustrezno oceni mehanizem združevanja posojil in nepovratnih sredstev, zlasti z vidika razvoja in finančne dodatnosti, preglednosti in odgovornosti, lokalne avtonomije in tveganja zadolženosti, preden naprej razvija združevanje posojil in nepovratnih sredstev za povečanje finančnih sredstev za razvoj in spodbujanje mikro kreditov; poziva Komisijo, naj objavi smernice in podrobna merila, ki temeljijo na usklajenih strategijah za zmanjševanje revščine in bodo imela jasen učinek na trajnostni razvoj po izvedbi novih ureditev;

Povečevanje domačega prihodka z učinkovitim obdavčevanjem in bojem proti korupciji

72. ponavlja svoj poziv, naj postane boj proti korupciji, pranju denarja, davčnim oazam, nezakonitim kapitalskim tokovom in škodljivim davčnim sistemom najpomembnejša prednostna naloga agende EU za področje mednarodnih finančnih in razvojnih institucij, da bi državam v razvoju omogočili povečanje domačih prihodkov;

73. poudarja, da je treba nujno mobilizirati več domačih sredstev, in zato poziva EU in mednarodno skupnost, naj povečata svojo podporo državam v razvoju pri uveljavitvi učinkovite fiskalne politike in vzdržne davčne osnove pa tudi pri krepitvi usposobljenosti in kvalifikacij njihovih uprav, da bi odpravili nezakonite finančne tokove, izogibanje plačilu davkov, davčne utaje in goljufije ter izboljšali pobiranje davkov;
74. opozarja, da je kakovost računovodskega poročanja bistvena za učinkovit boj proti davčnim utajam; zato poudarja pomen popolne preglednosti poročanja podjetij o dobičkih in plačanih davkih, zlasti, vendar ne izključno, tistih podjetij, ki se ukvarjajo z izkoriščanjem naravnih virov; zato poziva Komisijo, naj se zavzema za to, da se v mednarodni standard računovodskega poročanja IASB vključi zahteva, da vse večnacionalne korporacije svoje prihodke in plačane davke poročajo po državah; opozarja, da je ta zahteva v skladu s potrebo po izboljšanju družbene odgovornosti večnacionalnih podjetij;

Mehanizmi spremljanja in kazalniki

75. poudarja, da je treba nujno preiti na primerno mešanico količinskih in kakovostnih meril razvoja;
76. opozarja, da je za dosego blaginje in razvoja ter premagovanje novih socialnih in okoljskih izzivov potreben nov sklop kazalnikov poleg BDP, ki bi zato moral vključevati kazalnike, kot so indeks človekovega razvoja, stopnjo revščine na število prebivalcev, indeks vrzeli revščine in Ginijev količnik;
77. opozarja, da so jasni in merljivi kazalniki, vključno z učinki in rezultati, ključni za spremljanje in poročanje o doseženem napredku na področju izkoreninjenja revščine ter gospodarskega in socialnega razvoja ter da bi morali vključevati enakost med spoloma, zaposlovanje, socialno varnost (na primer dostop do zdravstvene oskrbe in pokojnin, zaščito pred izpostavljenostjo brezposelnosti in zaščito pred posebno prikrajšanostjo žensk, otrok in starejših za preživetje), invalidnost, migracije in status manjšin;
78. poziva EU, naj razvije ustrezna izhodišča, kazalnike in cilje za merjenje učinka usklajenosti politik za razvoj (UPR);

Zasebni sektor

79. poudarja, da je treba izvajati vodilna načela ZN o podjetništvu in človekovih pravicah; zaradi tega poziva vse države, naj vzpostavijo pravi poslovni regulativni okvir, spodbujajo polno in produktivno zaposlenost in dostojno delo, spoštovanje človekovih pravic, vključno s standardi Mednarodne organizacije dela, preglednost ter socialne in okoljske standarde;
80. meni, da bi moral biti glavni namen podpore zasebnemu sektorju ta, da se državljanom držav v razvoju zagotovi izhod iz revščine in prispeva h krepitvi zasebnega sektorja v državah v razvoju, saj bi v nasprotnem primeru lahko spodbudili neuravnotežen razvoj in rast;
81. poziva podjetja s sedežem v EU, ki imajo proizvodne obrate v državah v razvoju, naj

izpolnjujejo svoje obveznosti spoštovanja človekovih pravic in svoboščin, socialnih in okoljskih standardov, enakosti med spoloma, temeljnih delovnih standardov, mednarodnih dogovorov in plačevanje davkov na pregleden način;

82. opozarja, da je pomembno zaščititi zasebno lastnino ter na ta način izboljšati naložbeno okolje in okrepiti pravno državo;
83. poudarja, da je, čeprav ima zasebni sektor ključno vlogo v gospodarstvu, za zagotavljanje osnovnih kakovostnih storitev za državljane in prispevanje k boju proti revščini v prvi vrsti odgovorna država;
84. poudarja, da morata javni in zasebni sektor poiskati nove načine za uskladitev svojih interesov, zmogljivosti in prizadevanj, da bi tako prispevala k uresnitvi agende v obdobju po letu 2015;
85. poudarja, da bi morala biti gospodarska rast in razvoj vzdržna in vključujoča ter da bi morala prispevati k okrepitvi proizvodnih zmogljivosti, ustvarjanju dostojnih delovnih mest in socialne vključenosti za vse, da bi omogočila gospodarsko preobrazbo držav v razvoju; poziva k vzpostavitvi nacionalno opredeljenih socialnih pragov v državah v razvoju in odpravi vseh oblik dela otrok;
86. poudarja, da je pravična trgovina trgovinsko partnerstvo, ki temelji na dialogu, preglednosti in spoštovanju ter si prizadeva za večjo enakopravnost v mednarodni trgovini¹. meni, da je pravična trgovina primer uspešnega partnerstva, ki vključuje več zainteresiranih strani po svetu v različnih fazah vzdolž dobavne verige in zagotavlja dostop do trga za prikrajšane proizvajalce, jamči trajnostne možnosti preživetja, spoštuje delovne standarde, odpravlja delo otrok in spodbuja okoljsko trajnostne prakse kmetovanja in proizvodnje;

Skladnost politik za razvoj in usklajevanje med donatorji

87. poziva EU, naj ob zagotavljanju, da je skladnost politik za razvoj vključeno v okvir za obdobje po letu 2015, tudi vnaprej posveča posebno pozornost naslednjim prednostnim področjem: trgovina in finance, zdravje in izobraževanje, podnebne spremembe, naravni viri, kmetijstvo, ribištvo, zdravstveno varstvo, prehrana in zanesljiva preskrba s hrano, migracije, energija, mirovna in varnostna politika ter človekove pravice;
88. opozarja, da je trgovina lahko temeljno gonilo za zmanjševanje revščine, ki zagotavlja večjo pravičnost in preglednost ter spodbuja trajnostni človekov razvoj in gospodarsko rast; v zvezi s tem poziva EU, naj zagotovi skladnost svoje trgovinske politike z razvojnimi cilji EU;
89. meni, da so razvojni cilji tisočletja resda uspešno pritegnili pozornost k razvojni pomoči, vendar je zgolj osredotočenost na pomoč premalo; meni, da je potreben nov pristop, ki bo vključeval globalno upravljanje in se močno osredotočil na skladnost politik za razvoj ter zagotavljanje svetovnih javnih dobrin;

¹ Kot je določeno v listini načel pravične trgovine Svetovne organizacije pravične trgovine.

90. meni, da mora agenda za razvoj po letu 2015 opredeliti osnovne svetovne javne dobrine ter določiti, na kakšen način se financirajo in katere svetovne institucije so lahko odgovorne za njihovo zagotavljanje;
91. meni, da bi skladnost politik za razvoj morala preseči vidik „ne škoditi“ v Evropi in zunaj njenih meja v smeri bolj celovitega pristopa, ki mednarodno trgovino, okolje in mednarodno finančno strukturo razume kot globalne javne politike, ki pomagajo krepiti globalne razvojne cilje; s tega vidika podpira idejo o ustanovitvi svetovnega gospodarskega sveta v okviru sistema Združenih narodov;
92. opozarja, da lahko skladnost politik za razvoj dejanske in učinkovite rezultate doseže le s skupnimi prizadevanji in aktivnim sodelovanjem razvitih držav in držav v razvoju, gospodarstev v vzponu in mednarodnih organizacij;
93. poudarja, da bi se moral prihodnji okvir za razvoj sklicevati na pomoč in pojem „razvojne učinkovitosti“; zlasti meni, da predstavlja prehod od agende za „učinkovitost pomoči“ na agendo za „razvojno učinkovitost“ kombinacijo razvojne pomoči, pomoči za zagotavljanje svetovnih javnih dobrin in prilagajanja obstoječih struktur globalnega upravljanja, da bi se povečala njihova sposobnost za odzivanje na svetovne izzive;
94. poziva EU, naj ukrepa kot gonilna sila ter na vključujoč in pregleden način zagotovi dopolnjevanje in delitev dela v razvojnem procesu, med drugim prek večje uporabe skupnega načrtovanja;

Obsežne smernice za razvojni okvir za obdobje po letu 2015

95. pozdravlja ambiciozno in zanimivo sporočilo Komisije z dne 27. februarja 2013 o dostojnem življenju za vse;
96. poudarja, da bi bilo pri opredeljevanju usklajenega stališča EU za pogajanja o novem razvojnem okviru treba upoštevati naslednja načela:
- razvojna agenda za obdobje po letu 2015 bi morala biti sestavljena tako, da bo odražala nove globalne, regionalne, nacionalne in lokalne razmere in izzive;
 - opredelitev prihodnje agende mora upoštevati polno sodelovanje in zavezanost držav v razvoju in držav s srednje visokim dohodkom, nove odgovornosti in bremena pa si morajo vse države deliti enakopravno, toda pravično;
 - prihodnja agenda bi morala biti ambiciozna, univerzalna, po naravi globalna, večrazsežna in prožna, njeni cilji, ki bi bili prikrojeni vsaki posamezni državi, pa bi morali biti preprosti, jedrnat, usmerjeni v ukrepe, preprosti za razlaganje in prilagojeni lokalnim, nacionalnim in regionalnim okvirom, število konkretnih in merljivih ciljev pa bi moralo biti omejeno;
 - nujno je spoštovanje načel vzajemne odgovornosti, pristojnosti, preglednosti, demokracije, človekovih pravic, prevzemanja odgovornosti, dobrega upravljanja, pravne države, miru in varnosti, enakosti in pravičnosti ter enakosti med spoloma pa tudi zagotavljanje njihove vključenosti v prihodnjo agendo;

- e. za uspešno uresničitev prihodnjih ciljev je odločilna sposobnost vseh držav v razvoju, da izpolnijo svojo odgovornost za blaginjo svojih državljanov, odpravijo revščino najbolj ranljivih skupin, premagajo neenakosti in se istočasno zavzemajo za načela o človekovih pravicah;
 - f. posebno pozornost bi bilo treba posvetiti pospeševanju enakosti med spoloma in krepitvi vloge deklet in žensk na vseh ravneh družbe;
 - g. opozarja, da bi moral novi okvir povezati gospodarsko, socialno in okoljsko razsežnost trajnostnega razvoja;
 - h. nujno je treba mobilizirati vsa možna finančna sredstva in inovativne mehanizme financiranja za razvoj ter posebno pozornost posvetiti: i) boju proti korupciji, davčnim oazam, davčnim utajam, izogibanju plačila davkov in nezakonitim kapitalskim tokovom; ii) odgovornostim gospodarstev v vzponu v razvojni agendi, tudi s spodbujanjem sodelovanja jug-jug in tristranskega sodelovanja; iii) izboljšanju mehanizmov spremljanja; iv) uradni razvojni pomoči; in v) skladnosti politik za razvoj;
 - i. zagotoviti bi bilo treba, da bo novi okvir vključeval tudi partnerje, ki niso omejeni samo na nacionalno vlado, da bi lahko ustvarili okolje, ki podpira dejansko demokratično odgovornost in civilno družbo;
 - j. skladnost politik za razvoj bo absolutno ključna za uspešnost prihodnjega okvira, ob upoštevanju spremenljive narave revščine in učinka domačih politik v globalnem okolju;
 - k. potrebni so jasni mehanizmi odgovornosti, ki bodo zagotavljali, da bodo države izpolnjevale svoje zaveze in učinkovito reševale izzive revščine in trajnosti, obravnavane v okviru za obdobje po letu 2015;
97. naroči svojemu predsedniku, naj to resolucijo posreduje Svetu, Komisiji, vladam in parlamentom držav članic ter generalnemu sekretarju Združenih narodov.

OBRAZLOŽITEV

Razvojni cilji tisočletja – dosežki in novi izzivi

Združeni narodi so septembra 2000 sprejeli deklaracijo tisočletja, čemur je sledilo določanje konkretnih, časovno omejenih ciljev, ki jih je treba doseči do leta 2015.

Pri uresničevanju razvojnih ciljev tisočletja je bil dosežen velik napredek: dosežen je bil cilj zmanjšanja skrajne revščine za polovico in prav tako cilj zmanjšanja deleža ljudi, ki nimajo zanesljivega dostopa do saniranih virov pitne vode, za polovico, izboljšali pa so se tudi pogoji za več kot 200 milijonov ljudi, ki živijo v barakarskih naseljih. Zmanjševanje umrljivosti otrok in mater pospešeno napreduje. Napredek je bil dosežen tudi v smeri cilja večje dostopnosti osnovnega izobraževanja. Glede na vse so bili razvojni cilji tisočletja uspešni na politični ravni, saj so zagotovili podlago za mobilizacijo politične dejavnosti in javnega mnenja okoli razvojnih vprašanj.

Toda kljub temu je dve leti do roka še veliko dela neopravljenega. Ljudje po svetu še vedno trpijo zaradi revščine, lakote, neenakosti in negotovosti. Po ocenah naj bi 1,3 milijarde ljudi še vedno živelo v skrajni revščini in za uresničitev razvojnih ciljev tisočletja ostaja še veliko izzivov.

Zakaj je potreben ta dokument?

Letos bodo ZN pregledali napredek sedanjih razvojnih ciljev tisočletja in začeli razmišljati o razvojnem okviru za obdobje po letu 2015.

Poročevalec meni, da mora biti EU polno vključena v to razpravo z usklajenim stališčem, in sicer o nadaljnjih ukrepih po konferenci Rio+20 in o pripravljalnem procesu septembrskega posebnega zasedanja o razvojnih ciljih tisočletja.

Komisija bo kmalu sprejela sporočilo, ki bo združilo nadaljnje ukrepe po konferenci Rio+20, pregled razvojnih ciljev tisočletja in razvojni okvir za obdobje po letu 2015, cilj tega poročila pa je prispevati k temu procesu. Njegov namen je osvetliti nekatere bistvene elemente in načela, ki bi jih bilo treba upoštevati pri oblikovanju prihodnjega skupnega okvira.

I. Pridobljena spoznanja in prenovljen pristop v zahtevnem globalnem okolju

Upoštevati moramo spoznanja, pridobljena s sedanjimi razvojnimi cilji tisočletja, in istočasno upoštevati, da se je globalno okolje v zadnjem desetletju korenito spremenilo: revščina zavzema nove dimenzije, razlike med državami v razvoju se povečujejo, več držav je postalo donatoric, medtem ko so druge države, v katerih se pojavljajo visoke stopnje neenakosti, še vedno zelo občutljive na šoke, ki jih povzročajo krize (podnebne spremembe, prehranske krize, demografske spremembe, begunci itn.). Vsi ti izzivi so medsebojno povezani in reševati jih morajo vse države skupaj.

Hitro spreminjajoče se globalno okolje zahteva vsestranski in učinkovit pristop v razvojni politiki EU.

II. Prednostna področja ukrepanja: izkoreninjenje revščine in trajnostni razvoj

Med izkoreninjenjem revščine in okoljsko trajnostjo obstaja ključna povezava. Prve ni mogoče odpraviti, ne da bi se med drugim spoprijeli s podnebnimi spremembami, slabšanjem sladkovodnih virov in izgubo biotske raznovrstnosti, saj vse po vrsti negativno vplivajo na najrevnejše prebivalstvo. Zato bi morala biti izkoreninjenje revščine in doseganje trajnostnega razvoja prednostni področji novega okvira, da bi zagotovili dostojno življenje za vse. Izkoreninjenje revščine je poleg tega večsmerno, zato bi bilo treba njeno opredelitev razširiti, da ne bi bila omejena samo na denarno mejno vrednost.

Zdravje in izobraževanje

Kot je bilo poudarjeno že v ugotovitvah konference Rio+20, bi EU morala obravnavati zdravje in izobraževanje kot sestavne dele trajnostnega razvoja in tudi kot ključna gonila za izkoreninjenje revščine in gospodarsko rast. Dostopnost boljšega standarda srednjega izobraževanja bi morala povečati zaposlitvene priložnosti. Za dodatno izkoreninjenje lakote bi bilo treba vzporedno s prizadevanji za večjo varnost hrane najprej doseči cilj zagotavljanja ključnih standardov na področju izobraževanja, prehrane in čiste vode. Posebno pozornost bi bilo treba nameniti tudi odpravljanju nenalezljivih bolezni, kot je rak.

III. Dobro upravljanje

Konferenca Rio+20 je jasno pokazala, da „za uresničitev naših ciljev za trajnostni razvoj potrebujemo institucije na vseh ravneh, ki so učinkovite, pregledne, odgovorne in demokratične“. Zato bi morala biti iz novega okvira razvidna jasna zavezanost demokratičnemu upravljanju.

Prizadevati si za ta cilj pomeni, da bi morali parlamenti prevzeti vlogo pri vzpostavitvi odgovornosti politik za trajnostni razvoj, vodenju političnih razprav ter prenosu mednarodnih razvojnih zavez in politik za trajnostni razvoj v nacionalno zakonodajo.

Močna organizacija civilne družbe je ključna sestavina vsakega demokratičnega sistema. Organizacije civilne družbe imajo ključno vlogo pri: opredelitvi in izvajanju politik; spodbujanju uravnoteženega in trajnostnega razvoja; reševanju sporov; ter preglednosti in odgovornosti. V pogajanjih o okviru za obdobje po letu 2015 bi morala EU močno podpreti ustvarjanje ustreznega okolja za organizacije civilne družbe.

Pristop na podlagi človekovih pravic

Načela o človekovih pravicah bi morala biti zaradi svoje univerzalnosti bistvo okvira za obdobje po letu 2015. Priznana bi morala biti na nacionalni in mednarodni ravni, spoštovati pa bi jih moral tudi zasebni sektor, ne le javni.

Mir, varnost in razvoj

Oboroženi konflikti in razmere po konfliktih so nekatere od glavnih ovir za razvoj. Poldruga milijarda ljudi živi v nestabilnih državah ali v državah, ki so jih prizadeli konflikti, ki niso

izpolnile niti enega razvojnega cilja tisočletja¹. Zato je treba tem državam posvetiti posebno pozornost. Napredek pri uresničevanju razvojnih ciljev tisočletja se je zaustavil v državah, za katere sta značilni velika negotovost in ranljivost. Poročevalec meni, da je treba v prihodnjem razvojnem okviru prednostno mesto dodeliti zmožnosti držav v obdobju po konfliktih za uresničevanje ciljev, in sicer ob upoštevanju ciljev izgradnje miru in oblikovanja države, dogovorjenih v Busanu.

IV. Okoljska trajnost

Poročevalec meni, da je treba povezati tri razsežnosti trajnostnega razvoja – gospodarsko, socialno in okoljsko –, saj bi si tako boljše zavzemali za blaginjo ljudi.

Kot kaže, vlada vsesplošno soglasje o tem, da podnebne spremembe vplivajo na uresničevanje sedanjih in prihodnjih razvojnih ciljev.

Poročevalec meni, da bi pogajanja o podnebnih spremembah v sklopu Okvirne konvencije ZN o podnebnih spremembah lahko prinesla koristna spoznanja za pravičen pristop k reševanju te velike nevarnosti, in sicer spoznanja o načelih skupnih, vendar različnih odgovornostih².

Poročevalec meni, da bi se morale države članice ZN primerno posvetiti vprašanju razporejanja sredstev za blažitev podnebnih sprememb in prilagajanje nanje, da bi lahko zagotovili nenehen napredek pri izkoreninjanju revščine. EU mora podpreti konvergenčnost rezultatov in priporočil, ki izhajajo iz visokega odbora ZN in delovne skupine ZN o ciljih za trajnostni razvoj.

EU bi morala podpreti uporabo strnjenih ciljev za trajnostni razvoj in opredelitve konkretnih ciljev, na primer za energijo, vodo, trajnostno uporabo zemljišč, učinkovitost virov, zaščito morskega okolja in biotske raznovrstnosti. Vsem je znano, da je voda bistvo trajnostnega razvoja in neposredno povezana z večjim delom ključnih globalnih izzivov.

Trajnostne energetske storitve prispevajo k izkoreninjenju revščine, boljšemu zdravju, rešujejo življenja in so ključni vložek v proizvodnjo. Za zanesljivo oskrbo z energijo je treba izvajati strategije, ki temeljijo na diverzifikaciji virov oskrbe in oskrbovalnih poti, zaščiti ekosistemov in naravnih virov, zmanjševanju tveganja nesreč, integriranem upravljanju vodnih virov, izboljšanju trgov in infrastruktur.

V. Stališču EU o razvojnem okviru za obdobje po letu 2015 naproti

Financiranje

Ob upoštevanju dejstva, da se bo novi okvir opiral pretežno na politične kompromise, so med Komisijo in vsemi zadevnimi zainteresiranimi stranmi nujne vključujoče politične razprave o sredstvih za financiranje ciljev za trajnostni razvoj v obdobju po letu 2015 .

¹ OECD et al. (2011), „Conflict, fragility and armed violence are major factors preventing the achievement of the MDGs“ („Konflikti, nestabilnost in oboroženo nasilje so glavni dejavniki, ki preprečujejo uresničevanje razvojnih ciljev tisočletja“).

² UNFCCC, člen 3.

Poročevalec opozarja, da je bila med srečanjem ZN za razvojno sodelovanje 2012 jasno izpostavljena potreba po večjem usklajevanju med različnimi mehanizmi pomoči in donatorji. Politike o uradni razvojni pomoči, neposrednih tujih naložbah, trgovini, zadolženosti, podnebnih spremembah, prenosu tehnologije, poslovnem okolju in javnih naročilih za agencije za pomoč bi bilo treba uskladiti, da bi spodbudili boljši razvoj.

Inovativni mehanizmi financiranja

Poročevalec meni, da je mobilizacija vseh finančnih virov, tudi iz zasebnega sektorja, ključna za uresničitev razvojnih ciljev za obdobje po letu 2015. V zvezi s tem lahko nadaljnji razvoj združevanja posojil in nepovratnih sredstev poveča finančne vire za razvoj.

Še en vidik, ki v okviru tega zahteva posebno pozornost, je odvisnost od pomoči. Nadvse pomembno je, da države v razvoju uvedejo prilagojeno javnofinančno politiko z učinkovitimi mehanizmi obdavčevanja, da bodo lahko dolgoročno podpirale razvoj.

Povečevanje domačega prihodka z učinkovitim obdavčevanjem in bojem proti korupciji

Danes so ravni pobiranja prihodkov v državah v razvoju bistveno nižje, če jih primerjamo s povprečjem na svetovni ravni. V veliki meri je to posledica neučinkovitih nacionalnih davčnih sistemov in uprav. Poleg tega iz teh držav zaradi davčnih utaj in goljufij vsako leto odteče za približno osemkratno uradno razvojno pomoč nezakonitih finančnih odlivov. Izračuni kažejo, da bi kot domače prihodke letno zbrali približno 160 milijard USD, če bi te nezakonite finančne odlive obdavčili.

Zelo pomembno je, da EU še naprej podpira države v razvoju pri njihovem pobiranju prihodkov in krepitvi nacionalnih davčnih sistemov.

Reševanje vprašanja korupcije in njenega učinka na razvojno politiko zahteva od EU in njenih držav članic, da razvijejo zakonodajo, ki bi od naftnih, plinskih in rudarskih družb zahtevala objavo njihovih plačil vladam.

Mehanizmi spremljanja in kazalniki

Jasni in pregledni kazalniki so nujni, in sicer za spremljanje napredka, spodbujanje odgovornosti, ozaveščanje ali za izpostavljanje najboljših praks v državi. EU, agencije ZN in mednarodne organizacije morajo preiti na ustrezno mešanico količinskih in kakovostnih meril in kazalnikov. Z večrazsežnim mehanizmom bi moralo biti mogoče oceniti in upoštevati pomembna vprašanja, kot so trajnostni razvoj, revščina, neenakost, enakost med spoloma in učinkovitost pomoči.

Zasebni sektor

Poročevalec meni, da bi moral biti zasebni sektor vključen kot razvojni partner. Zdrav in konkurenčen zasebni sektor je ključnega pomena za dejansko zmanjšanje revščine, saj ustvarja produktivne in dostojne zaposlitvene možnosti ter zagotavlja dodatno financiranje za trajnostno in vključujočo rast.

Toda ustrezno okolje, ki omogoča razvoj zasebnega sektorja, je ključnega pomena, vključno z vzpostavitvijo jasnega in učinkovitega poslovnega regulativnega okvira s kodeksom ravnanja, ki zagotavlja spoštovanje človekovih pravic, zdravstveno varstvo in varstvo okolja.

Skladnost politik za razvoj in usklajevanje med donatorji

Pomanjkanje usklajenosti med donatorji in skladnosti med politikami povzroča nepotrebne stroške, katerih posledica so negativni učinki, in je škodljivo za sicer pomembne politike. Zato je nujno, da EU upošteva cilje razvojnega sodelovanja pri vseh politikah, ki jih izvaja in ki lahko vplivajo na države v razvoju, v skladu s pravno podlago iz Lizbonske pogodbe in Evropskega soglasja o razvoju.

VI. Zaključki

Usklajeno in jasno stališče EU o razvojnem okviru za obdobje po letu 2015 je nujno glede na pripravljalni proces naslednjega posebnega zasedanja generalne skupščine ZN, sicer lahko obstaja resno tveganje, da zagon zamre.

Generalni sekretar ZN Ban Ki-moon je izjavil, da je izpolnitev razvojnih ciljev tisočletja do leta 2015 izziv, ki pa je uresničljiv. Doseženega napredka ne sme zaustaviti zdajšnja gospodarska kriza, ki je prizadela večji del razvitega sveta. Graditi bi bilo treba na uspehih, ki so bili doseženi do zdaj. EU mora doseči usklajeno stališče, in sicer na podlagi okvira razvojnih ciljev tisočletja in prihodnjih rezultatov glede ciljev za trajnostni razvoj. Poročevalec podpira odgovoren, celovit okvir za obdobje po letu 2015, ki bo temeljil na načelih o človekovih pravicah, enakosti, nediskriminaciji, trajnosti, dobrem upravljanju in skladnosti politik za razvoj, katerega cilj bo ustvariti pravičen in trajnosten svet, v katerem lahko vsak človek uveljavlja svoje pravice in živi osvobojen revščine.

27.3.2013

MNENJE ODBORA ZA PRAVICE ŽENSK IN ENAKOST SPOLOV

za Odbor za razvoj

o razvojnih ciljih tisočletja – opredelitev okvira za obdobje po letu 2015
(2012/2289(INI))

Pripravljalnica mnenja: Anne Delvaux

POBUDE

Odbor za pravice žensk in enakost spolov poziva Odbor za razvoj kot pristojni odbor, da v svoj predlog resolucije vključi naslednje pobude:

- ob upoštevanju Deklaracije tisočletja Združenih narodov z dne 8. septembra 2000,
- ob upoštevanju poročila Programa ZN za razvoj (UNDP) „Vmesna točka: doseganje razvojnih ciljev tisočletja“, objavljenega januarja 2010,
- ob upoštevanju poročila o človekovem razvoju za leto 2010 Programa ZN za razvoj (UNDP) „Resnično bogastvo držav: možnosti za človekov razvoj“,
- ob upoštevanju konvencije ZN o odpravi vseh oblik diskriminacije žensk (CEDAW) z dne 18. decembra 1979,
- ob upoštevanju četrte svetovne konference o ženskah, ki je potekala septembra 1995 v Pekingu, izjave in izhodišč za ukrepanje, sprejetih v Pekingu, ter poznejših končnih dokumentov s posebnih zasedanj Organizacije združenih narodov Peking +5, Peking +10 in Peking +15 o nadaljnjih ukrepih in pobudah za izvajanje pekinške deklaracije in izhodišč za ukrepanje, ki so bili sprejeti 9. junija 2000, 11. marca 2005 ter 2. marca 2010, v njih pa so se države članice zavezale k izvajanju ukrepov za spodbujanje enakosti med ženskami in moškimi na dvanajstih področjih,
- ob upoštevanju poročila „Enakost spolov: pregled napredka za leto 2012“ Združenih narodov, ki ocenjuje izboljšanje vidikov glede enakosti spolov na področju osmih razvojnih ciljev tisočletja,
- ob upoštevanju sporočila Komisije Evropskemu parlamentu, Svetu, Evropskemu

ekonomsko-socialnemu odboru in Odboru regij z dne 21. aprila 2010 „Akcijski načrt EU za podporo razvojnim ciljem tisočletja v dvanajstih točkah“ (COM (2010)0159),

- ob upoštevanju delovnega dokumenta služb Komisije „Akcijski načrt EU za enakost spolov in krepitev vloge žensk pri razvoju za obdobje 2010–2015“ (SEC(2010)0265) z dne 8. marca 2010 ter sklepov Sveta z dne 14. junija 2010 o spodbujanju evropskega akcijskega načrta,
 - ob upoštevanju svoje resolucije z dne 15. junija 2010 o napredku pri doseganju razvojnih ciljev tisočletja: vmesni pregled kot priprava na srečanje ZN na visoki ravni septembra 2010¹,
 - ob upoštevanju izvajanja akcijskega programa, sprejetega na mednarodni konferenci o prebivalstvu in razvoju, ki je potekala v Kairu leta 1994, na njej pa je svetovna skupnost priznala in potrdila, da spolno in reproduktivno zdravje ter pravice predstavljajo temelj trajnostnega razvoja,
- A. ker je večino razvojnih ciljev tisočletja, zlasti tistih, ki so povezani z zmanjševanjem revščine, izobraževanjem otrok in zmanjševanjem umrljivosti mater, težko doseči, če se strategije za njihovo doseganje ne osredotočijo na družino;
- B. ker se dva od razvojnih ciljev tisočletja nanašata izrecno na ženske: spodbujanje enakosti spolov in krepitev vloge žensk (cilj 3) ter izboljšanje zdravja mater (cilj 5); ker še trije cilji neposredno prispevajo k izboljšanju življenjskih pogojev za ženske in dekleta: zagotovitev osnovnega izobraževanja za vse (cilj 2), zmanjšanje umrljivosti otrok (cilj 4) ter boj proti virusu HIV/aidisu, malariji in drugim boleznim (cilj 6);
- C. ker so dve leti pred rokom za uresničitev razvojnih ciljev tisočletja, ki je leta 2015, ženske v svetovnem merilu še vedno revnejše od moških; ker so kljub temu, da več deklet obiskuje osnovno šolo, na ravni srednje šole še vedno velike razlike med spoloma; ker bo, čeprav je v parlamentih po svetu 20 % poslank, po zdajšnji stopnji napredka trajalo več kot 40 let, preden bo dosežena pravična zastopanost;
- D. ker različne študije kažejo, da izobraženost žensk ter to, da lahko služijo in nadzorujejo svoje lastne dohodke, prinaša vrsto dobrih rezultatov: umrljivost mater in dojenčkov se zmanjša, zdravje in prehrana žensk in otrok se izboljšata, kmetijska produktivnost se poveča, podnebne spremembe se lahko ublažijo, rast prebivalstva se upočasni, gospodarstva se razvijajo in začarani krog revščine se prekine;
1. poziva ZN, naj pospešijo proces napredovanja v skladu z razvojno agendo ter okrepijo pomen pravic žensk in enakosti spolov, tako da v okviru razvojnih ciljev tisočletja po letu 2015 tema področjema namenijo več posebnih, skupno dogovorjenih nalog in ob tem potrdijo njuno „prečno“ vključevanje v vse programe razvojnega sodelovanja;
 2. obžaluje, da sedanji okvir razvojnih ciljev tisočletja ni uspel učinkovito odpraviti osnovnih strukturnih vzrokov neenakosti spolov ter številnih in prekrivajočih se oblik

¹ UL C 236 E, 12.8.2011, str. 48.

diskriminacije, ki jih doživljajo ženske in dekleta po vsem svetu; priznava, da bi ženske morale imeti glavno vlogo v oblikovanju okvira za obdobje po letu 2015 in tudi glavno vlogo pri njegovem izvajanju, spremljanju in ocenjevanju; poziva Komisijo in države članice, naj izpostavijo, da mora biti enakost med ženskami in moškimi priznana kot samostojni cilj in pogoj za uresničitev drugih razvojnih ciljev;

3. poudarja, da so se družinske politike, ki podpirajo zaposlene starše, izkazale kot dragocene in hkrati učinkovite na številnih področjih socialnega razvoja in da je že sama uresničitev razvojnih ciljev tisočletja odvisna od tega, kolikšna je moč družin, da lahko prispevajo k temu;
4. poziva ZN, naj razmislijo o določbah, povezanih z družino, iz sklepov večjih konferenc in vrhov ZN v zadnjih desetletjih in prihodnjih letih, saj prav sklepi teh konferenc zagotavljajo okvir za uresničevanje mednarodno dogovorjenih razvojnih ciljev, vključno z razvojnimi cilji tisočletja, ter usmerjajo mednarodna prizadevanja za njihovo uresničitev;
5. poziva ZN, naj se v oceni razvojnih ciljev tisočletja po letu 2015 sistematično oprejo na kazalnik neenakosti spolov, kot je bil opredeljen v poročilu o človekovem razvoju za leto 2010 Programa ZN za razvoj (UNDP), saj je ta kazalnik najbolj reprezentativen in celovit, kar zadeva položaj na področju enakosti spolov v posamezni državi, ter naj pri tem upoštevajo količinski in kakovostni vidik; poudarja, da morajo ZN natančneje oceniti vzroke, zaradi katerih izboljšanje zdravja mater napreduje relativno počasi v primerjavi z drugimi razvojnimi cilji tisočletja, in meni, da bi morali naloge in kazalniki za prihodnje cilje dejansko odražati ovire, s katerimi se soočajo ženske in dekleta (npr. dostop do izobraževanja, ki ni omejen na vpis), in da bi morali biti ločeni po spolu, saj bi le to zagotovilo, da določeni segmenti prebivalstva ne bodo zapostavljeni;
6. zahteva, da se okvir razvojnih ciljev tisočletja za obdobje po letu 2015 osredotoči na velikopotezne cilje v zvezi s pravicami žensk in enakostjo spolov, kar zadeva osamosvajanje in blaginjo žensk, njihovo popolno in enakopravno udeležbo v postopkih javnega odločanja, bodisi na političnem, gospodarskem, družbenem ali okoljskem področju, boj proti nasilju nad ženskami, dostop do kakovostnega (osnovno-, srednje- in visokošolskega) izobraževanja in usposabljanja, spodbujanje univerzalnega zdravstvenega varstva prek javnih zdravstvenih sistemov, ki so pri uporabi brezplačni, dostop do mikro kreditov za boj proti revščini in socialni izključenosti, dostop do učinkovite in kakovostne zdravstvene nege, univerzalni dostop do spolnega in reproduktivnega zdravja ter s tem povezanih pravic ter izboljšave na tem področju, kakovost in stabilnost zaposlitve, plačno enakost, poklicni razvoj, zastopanost žensk v politiki in gospodarstvu ter pravice do lastnine in dedovanja;
7. poziva Komisijo in ZN, naj zagotovijo, da bo razvojni okvir za obdobje po letu 2015 kot temeljno človekovo pravico priznaval in uveljavljal pravico do zdravja najvišjega možnega standarda, vključno s spolnim in reproduktivnim zdravjem in pravicami, ter da bo vključeval cilje o dostopu do kakovostnih, dosegljivih, dostopnih, sprejemljivih zdravstvenih storitev, oskrbe in informacij v vseh obdobjih življenja; meni, da bi moralo to vključevati: dostop do kontracepcije, zlasti za neporočene in mlade ženske; preprečevanje, pomoč in zdravljenje v primerih nevarnih splavov, okužb z virusom HIV in spolno prenosljivih okužb ter nasilja na podlagi spola; predporodno in poporodno

oskrbo in storitve ter zaupne in dostopne storitve, ki so prijazne do mladih;

8. poziva k temu, naj okvir razvojnih ciljev tisočletja za obdobje po letu 2015 odpravi vse oblike nasilja nad ženskami in škodljive prakse proti ženskam in dekletom: nadlegovanje, posilstvo in spolno zlorabo, prostitucijo, suženjstvo, izkoriščanje, umor, pohabljanje ženskih spolnih organov, prisilno poroko, nasilje v družini itn.; poudarja, da je zavzemanje za pravice žensk, vključno z njihovimi spolnimi in reproduktivnimi pravicami, in spoštovanje njihovega človeškega dostojanstva nujno za preprečevanje seksističnega nasilja in boj proti njemu, z zagotavljanjem zaščite in ustreznega svetovanja žrtvam ter kaznovanjem storilcev; poziva Komisijo, naj boj proti nekaznovanosti storilcev teh zločinov uvrsti med prednostne naloge politike razvojne pomoči; poziva, naj se pri določanju prihodnjih razvojnih ciljev tisočletja upošteva možnost posebnega cilja boja proti vsem oblikam nasilja nad ženskami, in sicer z vključitvijo posebnega cilja izkoreninjenja nasilja nad ženskami in dekleti;
9. poudarja, da je treba še naprej obsojati in kaznovati pohabljanje spolnih organov, zločine iz časti, prisilne poroke, prisilne zgodnje poroke in vsako obliko nasilja, zlasti nasilja v družini, ki se med drugim izvaja v imenu vere;
10. poziva ZN, naj se v okviru za obdobje po letu 2015 osredotočijo na sinergijo med upoštevanjem spolnih in reproduktivnih pravic ter uresničevanjem drugih razvojnih ciljev tisočletja, kot sta izobraževanje deklet in krepitev vloge žensk, kar povečuje dostop do storitev na področju načrtovanja družine, zlasti na podeželju;
11. poziva, naj okvir za obdobje po letu 2015 zagotavlja participativni pristop in trden okvir odgovornosti, osnovan na človekovih pravicah, enakosti in načelih pravičnosti, ki bo vzpostavil ukrepe in mehanizme za spremljanje politične, programske in finančne odgovornosti do zavez, sprejetih v zvezi s spoštovanjem človekovih pravic;
12. poziva k pospešenim globalnim ukrepom za zmanjšanje umrljivosti mater, novorojenčkov in otrok ter znova potrjuje osrednji pomen univerzalnega dostopa do reproduktivne zdravstvene oskrbe;
13. poziva, naj se tudi v prihodnje podpirajo raziskave za učinkovitejše in bolj trajnostne programe preprečevanja in zdravljenja, vključno z raziskavami in razvijanjem učinkovitih medicinskih posegov, tudi cepiv, zdravil in diagnostike;
14. poziva, naj določbe okvira za obdobje po letu 2015 v opredelitev vsebine ter oblikovanje in izvajanje razvojnih ciljev tisočletja polno vključujejo ženska združenja na podlagi njihovih pričakovanj in izkušenj;
15. ugotavlja, da imajo ženske ključno vlogo na področju prehrane in zanesljive preskrbe s hrano, saj so odgovorne za 80 % kmetovanja v Afriki, čeprav imajo še vedno komaj kakšno možnost, da bi bile lastnice zemlje, ki jo obdelujejo; poudarja, da je izkoreninjenje lakote posledično odvisno od pomoči malim kmetom, da bodo lahko proizvedli dovolj hrane zase in za svoje družine; opozarja, da je med malimi kmeti največ žensk; poziva k pristopu, ki upošteva razlike med spoloma in ki naj bo vključen v vse elemente načrtovanja zanesljive preskrbe s hrano; poudarja, da je treba podhranjenost preprečevati in zdraviti s posredovanjem na podlagi dokazov, pri čemer morajo imeti prednost

nosečnice in majhni otroci;

16. poziva ZN, naj pri ocenjevanju razvojnih ciljev tisočletja po letu 2015 sprejmejo pristop, ki temelji na človekovih pravicah, in zagotovijo, da bodo z ustreznimi zakonodajno uvedenimi pravnimi in izvršilnimi ukrepi za zaščito pravic žensk brez kakršne koli oblike diskriminacije, prisile ali nasilja iz kakršnih koli razlogov, in sicer ne glede na starost, spol, raso, etnično pripadnost, kulturo, vero, zakonski stan, invalidnost, okužbo z virusom HIV, nacionalni izvor, status migranta, znanje jezika, spolno usmerjenost, spolno identiteto ali druge dejavnike; meni, da je treba odpraviti vse pravne, politične in regulativne ovire ter kazenske določbe, kot je prepoved šolanja za noseče najstnice;
17. poudarja, da je treba zagotoviti kakovostno osnovno izobraževanje za marginalizirano prebivalstvo, zlasti s podeželja, območij, ki so jih prizadeli konflikti, za invalidne otroke in otroke delavce;
18. poziva, naj se nadaljujejo prizadevanja za vključitev načela enakosti spolov v vse politike in programe zunanje pomoči, vključno z odpravo diskriminacije in nasilja nad ženskami; poziva k financiranju strategij za zagotavljanje enakosti spolov v vseh agencijah za razvojno pomoč, vključno s financiranjem za lokalne ženske organizacije, katerih namen je osamosvajanje žensk in deklet;
19. poziva k nadaljnjim raziskavam povezav med otroško in odraslo pornografijo ter učinka na dekleta, ženske, fante in moške ter povezave med pornografijo in spolnim nasiljem ter k sprejetju konkretnih ukrepov za boj proti naštetemu;
20. poziva vse države, naj ratificirajo Konvencijo ZN o odpravi vseh oblik diskriminacije žensk in s tem spodbujajo enakost spolov;
21. poudarja, da je treba pripraviti in izvesti zdravstvene programe za okrepitev zdravstvenih sistemov ob upoštevanju dejstva, da je svetovna gospodarska kriza omejila napredek na področju virusa HIV/aidsa, tuberkuloze, malarije in zapostavljenih tropskih bolezni;
22. poudarja pomen cilja boljšega zdravja mater v zvezi z zmanjševanjem stopnje umrljivosti mater in zagotavljanjem dostopa do storitev spolnega in reproduktivnega zdravja ter načrtovanja družine; poudarja, da sta izobraževanje in osveščanje na področju spolnega in reproduktivnega zdravja pomembna kot sestavna dela programa za zdravje žensk;
23. poziva Komisijo in države članice, naj glede na „prečno naravo“ ciljev enakosti spolov in nediskriminacije na podlagi spola povečajo znesek razvojne pomoči za programe, osredotočene na te cilje, da bi tako zagotovili vključitev tega vidika v vse faze programskega načrtovanja razvojne pomoči (opredelitev, oblikovanje, izvajanje in oceno);
24. poudarja pomen enakosti spolov in krepitev vloge žensk pri oblikovanju in uresničevanju vseh razvojnih ciljev tisočletja; poudarja, da so potrebni posebni programi za krepitev vloge žensk, njihovo socialno in gospodarsko neodvisnost ter nediskriminacijo, da se zagotovi enakost spolov in uresničijo razvojni cilji tisočletja;
25. ponovno izrecno opozarja na svoje stališče, izraženo v drugih resolucijah, da mora biti v skladu z akcijskim načrtom konference o prebivalstvu in razvoju cilj programov za

načrtovanje družine omogočiti parom in posameznikom, da se svobodno, odgovorno in premišljeno odločajo o rojstvu otrok, ter zagotoviti dostop do vrste varnih, učinkovitih in sprejemljivih metod načrtovanja družine po njihovi izbiri brez vsakršne oblike prisile; poziva države članice, Unijo in ZN, naj sprejmejo ta pristop v okviru razvojnih ciljev tisočletja za obdobje po letu 2015;

26. poziva pristojne organe, naj v izvajanje strategije razvojnih ciljev tisočletja v obdobju po letu 2015 uvedejo pristop „splošnega vključevanja vprašanja družine“ (family mainstreaming) v skladu s politikami, opredeljenimi v okviru sistema, ki so ga sprejeli ZN¹;
27. opozarja na dejstvo, da je bil dosežen zmeren napredek glede razvojnega cilja tisočletja 2 o izobraževanju; opaža predvsem to, da je več deklet deležno osnovnošolske izobrazbe; poudarja, da je treba okrepiti prizadevanja, da bodo dekleta dokončala osnovno šolo in si zagotovila dostop do srednješolskega in višjega izobraževanja;
28. ugotavlja, da je treba vse od začetka izobraževanja posvetiti posebno pozornost izobraževanju obeh spolov o spolnih vprašanjih, da se postopoma spremenijo pogledi in socialni stereotipi ter da enakost spolov postane osnovno načelo družbe v vseh državah sveta;
29. poziva Komisijo in države članice, naj v dvostranske sporazume s tretjimi državami vključijo zavezujoče klavzule o prepovedi vsake oblike diskriminacije na podlagi spola, zakonskega stanu in starosti ter raznih verskih ali tradicionalnih praks, tudi pohabljanja spolnih organov, spolnega genocida, zločinov iz časti, ugrabitev in nezakonitega odvzema prostosti ženskam ter prisilnih porok;
30. poziva, naj se za okvir razvojnih ciljev tisočletja za obdobje po letu 2015 zagotovijo ustrezna finančna sredstva, namenjena razvoju, okolju in revnim, da bodo cilji doseženi; še vedno meni, da morajo donatorji izpolnjevati dolgoročne finančne obveznosti, vključno z obveznostjo nameniti 0,7 % bruto nacionalnega dohodka za uradno razvojno pomoč v okviru za obdobje po letu 2015, in bi morali vlagati v povečanje prihodka iz inovativnih virov financiranja ter odpraviti davčne utaje in izogibanje davkom;
31. ponovno poudarja, kako pomembno je upoštevati stanje žensk, a ne le žensk kot ranljivega segmenta prebivalstva, temveč tudi žensk kot aktivnih uresničevalk razvojnih politik; prav tako poudarja, da so se ženske izkazale pri reševanju težav in konfliktov, zato poziva Komisijo in vse države, naj okrepijo vlogo žensk v akcijskih in delovnih skupinah;
32. poziva Komisijo in države članice, naj na prihodnjih pogajanjih nastopijo enotno in upoštevajo priporočila Evropskega parlamenta v stališču EU o okviru razvojnih ciljev tisočletja za obdobje po letu 2015;
33. poziva države članice, naj podprejo dvajseto obletnico mednarodnega leta družine, ki bo ravno pred ciljnim letom razvojnih ciljev tisočletja, saj bo to priložnost za ponovno osredotočenje na vlogo družin v okviru celovitega usklajenega pristopa do razvoja;

¹ Svet ZN za človekove pravice, Resolucija 12/21 in druge s tem povezane resolucije

34. poudarja, da pomanjkanje napredka pri razvojnih ciljih tisočletja, ki so povezani s položajem žensk, ni samo posledica finančnih ali tehničnih ovir, temveč predvsem pomanjkanja politične volje;
35. poziva k zagotavljanju humanitarne pomoči EU, ki prispeva k uresničevanju razvojnih ciljev tisočletja, neodvisno od omejitev na področju humanitarne pomoči, ki so jih uvedle ZDA ali druge donatorice, zlasti z zagotavljanjem dostopa do splava za ženske in dekleta, ki so žrtve posilstva v oboroženih spopadih;

IZID KONČNEGA GLASOVANJA V ODBORU

Datum sprejetja	20.3.2013
Izid končnega glasovanja	+: 25 -: 0 0: 1
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Edit Bauer, Marije Cornelissen, Edite Estrela, Iratxe García Pérez, Mikael Gustafsson, Livia Járóka, Teresa Jiménez-Becerril Barrio, Silvana Koch-Mehrin, Rodi Kraca-Cagaropulu (Rodi Kratsa-Tsagaropoulou), Astrid Lulling, Norica Nicolai, Angelika Niebler, Siiri Oviir, Antonija Prvanova (Antonyia Parvanova), Raúl Romeva i Rueda, Marc Tarabella, Britta Thomsen, Anna Záborská, Inês Cristina Zuber
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Minodora Cliveti, Silvia Costa, Anne Delvaux, Marija Gabriel (Mariya Gabriel), Mojca Kleva Kekuš, Katarína Neveďalová, Angelika Werthmann

IZID KONČNEGA GLASOVANJA V ODBORU

Datum sprejetja	23.4.2013
Izid končnega glasovanja	+: 20 -: 4 0: 0
Poslanci, navzoči pri končnem glasovanju	Michael Cashman, Ricardo Cortés Lastra, Nirj Deva, Leonidas Donskis, Charles Goerens, Eva Joly, Filip Kaczmarek, Gay Mitchell, Norbert Neuser, Bill Newton Dunn, Andreas Pitsillides, Jean Roatta, Michèle Striffler, Alf Svensson, Keith Taylor, Patrice Tirolien, Ivo Vajgl, Anna Záborská, Iva Zanicchi
Namestniki, navzoči pri končnem glasovanju	Enrique Guerrero Salom, Cristian Dan Preda, Judith Sargentini, Jan Zahradil
Namestniki (člen 187(2)), navzoči pri končnem glasovanju	Victor Boștinaru